މި ކަރުދާހަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016)ޖިނާއީ
އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު(އަށް ޢާންމުން ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ގޮތުން،
އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ލީގަލް ސެކްޓަރ ރިސޯސް ސެންޓަރގެ
ފަރާތުން ތައްޔާރުކުރާ ސިލްސިލާ މަޢުލޫމާތު ކަރުދާސްތަކުގެ ތެރެއިން
ހަތަރުވަނަ ކަރުދާހެވެ.
ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަކީ، ޖިނާއީ ޢަދުލުގެ ނިޒާމުގައި
އެކި ފަރާތްތަކުން ޢަމަލުކުރަންވީ ގޮތުގެ އުޞޫލުތަކާއި، އެކި
ފަރާތްތަކަށް ލިބިފައިވާ ޙައްޤުތަކާ އަދި އެކި ފަރާތްތަކަށް ލިބިފައިވާ
ބާރުތަކާއި، އެ ބާރުތައް ބޭނުންކުރަންވީ ގޮތް އެންމެ ތަފްޞީލުކޮށް
މިހާތަނަށް އެއް ޤާނޫނެއްގައި ލިޔެވި، ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނެވެ. ➢➢➢➢➢➢➢➢➢➢➢➢➢➢
މި ޤާނޫނުގެ ސަބަބުން، ޒަމާނާ އެއްގޮތް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުތަކެއް
ތަޢާރުފުކުރެވި، ޖިނާއީ ޢަދުލުގެ ނިޒާމަށް ބޮޑެތި އިޞްލާޙީ
ބަދަލުތަކެއް އައިސް، ޖިނާއީ ޢަދުލުގެ ނިޒާމުގައި އެކި
މުއައްސަސާތަކުން އަދާކުރާ ދައުރަށް އިޞްލާޙީ ހެޔޮ ބަދަލުތަކެއް
އަންނާނެއެވެ.
ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް އަހުލުވެރިކުރުމަށްޓަކައި
ލީގަލް ސެކްޓަރ ރިސޯސް ސެންޓަރގެ ފަރާތުން ނެރޭ ސިލްސިލާ
މަޢުލޫމާތު ކަރުދާސްތަކުގައި އަލިއަޅުވާލާނީ، އެ ޤާނޫނުން އަލަށް
ތަޢާރުފުކުރާ އުޞޫލުތަކަށާއި، ޖިނާއީ ޢަދުލުގެ ނިޒާމުގެ ކޮންމެ
މަރުޙަލާއެއްގައި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޢަމަލުކުރެވޭނެ
އިޖުރާއަތުތަކަށާއި، މިއިން ކޮންމެ މަރުޙަލާއެއްގައި އެކި
މުއައްސަސާތަކަށް ލިބިދޭ ބާރުތަކަށާއި އަދި ރައްޔިތުންނަށް ލިބިދޭ
ޙައްޤުތަކަށެވެ.
1

 އޭނާއާ ސުވާލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން އޭނާގެ ތިމާގެ މީހަކަށް
ނުވަތަ ރަޙްމަތްތެރިއަކަށް ނުވަތަ އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލަށް
މި ކަރުދުާހގައި އަލިއަޅުވާލާނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ
ގުޅުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުން އަދި އޭނާ ހުރި ތަނެއް
ޤާނޫނުގައި ތަޙްޤީޤު މަރުޙަލާއާ ގުޅޭ ގޮތުން އަންނަނިވި ކަންކަމާބެހޭ
ބަޔާންކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުން
ގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލުތަކަށެވެ.
 އޭނާއާ ސުވާލުކުރެވޭ ވަގުތު އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު އޭނާއާ
އެކުގައި ހުރުމަށް އެދޭނަމަ، އެކަން އެގޮތަށް ކޮށްދިނުން
 މީހުން ހައްޔަރުކޮށް ބަންދުކުރުމާ އި، ބަ ން ދު ން ދޫކޮށް ލު މު ގަ އި
ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާތަކުން ނާ އި ކޯ ޓު ން
ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުޞޫލުތައް
ހައްޔަރުކުރުމަށް ނުވާގޮތަށް ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް
ގެނެވޭ މީހާއަށް ދޭންޖެހޭ ޤާނޫނީ އިންޒާރުގައި ހިމެނިގެންވަނީ
އަންނަނިވި ކަންކަން އޭނާއަށް އެންގުމެވެ.
ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ
މީހާއާ ސުވާލުކުރުމަށްޓަކައި، ހައްޔަރުކުރުމަށް ނުވާގޮތުން ފުލުހުންގެ
 އޭނާ ހައްޔަރުކުރުމަށް ނުވާގޮތަށް، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި
ބެލުމުގެ ދަށަށް މީހަކު ގެންދެވިދާނެއެވެ. މިފަދައިން ފުލުހުންގެ
ސުވާލުކުރުމަށްޓަކައި ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް
ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވިފައިވާ މީހަކު ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި
ގެނެވިއްޖެކަން
ބެހެއްޓޭނީ ގިނަވެގެން 4 ގަޑިއިރުގެ މުއްދަތަށެވެ. މިގޮތުން، އެ 4
 އޭނާ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ބެހެއްޓޭނީ ގިނަވެގެން 4
ގަޑިއިރުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ގިނަވެގެން 2 ގަޑިއިރަށްވުރެ
ގަޑިއިރުކަން
އިތުރުނުވާގޮތަށް އެމީހަކާ ފުލުހުންނަށް ސުވާލުކުރެވިދާނެއެވެ. އަދި
 އޭނާއަކީ ކާކުކަން އަންގައިދިނުން ފިޔަވައި އިތުރު
އެއްވެސް ސަބަބަކާ ހުރެ ސުވާލުކުރުން 2 ގަޑިއިރަށްވުރެ
މަޢުލޫމާތެއް ނުދީ ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު އޭނާއަށް
އިތުރުވެގެންނުވާނެއެވެ.
ލިބިގެންވާކަން
ހައްޔަރުކުރުމަށް ނުވާގޮތުން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް  އޭނާއަށް ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގެންވާކަން
ގެނެވިފައިވާ މީހަކު ހައްޔަރުކުރަން އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނުވާނަމަ،
އޭނާއާ ސުވާލުކޮށް ނިމުމުން، އޭނާ އިތުރަށް މި ޙާލަތުގައި ދެވޭ ޤާނޫނީ އިންޒާރެއްގެ ޤާނޫނީ
ހިފަހައްޓައިގެންނުވާނެއެވެ. އަދި އޭނާއާ ސުވާލުކޮށް ނުނިމުނު ހައިސިއްޔަތު ފުރިހަމަވާނީ، މަތީގައިވާ އެންމެހާ ކަންކަން އެ
ނަމަވެސް، އޭނާ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވުނުތާ 4 ގަޑިއިރު އިންޒާރެއްގައި ހިމެނިގެންވާނަމައެވެ.
ހަމަވުމުން އޭނާ އިތުރަށް ހިފަހައްޓައިގެން ނުވާނެއެވެ.
މި ކަރުދާހުގައި އަލިއަޅުވާލާނީ، ބަންދުގައި ހުންނަ މީހާ
ބަލައި ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ފުލުހުންނަށް ލިބިދޭ ބާރުތަކަށާއި،
 ހައްޔަރުކުރުމަށް ނުވާގޮތަށް ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ފުލުހުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތަކަށާއި
މީހާއަށް ޤާނޫނީ އިން ރު ނުން އަދި ބަންދުގައި ހުންނަ މީހާ ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރި މައްޗަށް
ޒާ ދި
 އޭނާއާ ސުވާ ކުރެވޭ ސަބަބު ސާ ކޮށް ނުން ޙާޟިރުކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ފުލުހުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުޞޫލުތަކަށެވެ.
ލު ފު ދި
2

އެހެން ޤާނޫނެއްގައި ކަނޑައެޅިގެން އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ ގުޅުންހުރި އެއްޗެހި، ހެކީގެ ގޮތުގައި ނަގައި، ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރު،
ޙާލަތެއްގައި މެނުވީ، ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ބައިތިއްބަންވާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2013
މިގޮތުން، ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވާ މީހާ ބަލައި
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާފަދަ
ފާސްކުރުމުގައި، އޭނާގެ އަތުން ނުވަތަ ހަށިގަނޑުން ނުވަތަ ފޭރާމުން
ކަސްޓޯޑިއަލް ޖަލެއްގައެވެ.
ފެންނަ އަންނަނިވި ތަކެތި ފުލުހުން ނަގައި، ފުލުހުންގެ އަތުގައި
އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހާ ވަގުތީ ގޮތުން ބެހެއްޓިދާނެއެވެ.
ހިނދަކު، ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހާ
ހައްޔަރުކުރެވޭއިރު ފުލުހުން ދޭ ޤާނޫނީ އިންޒާރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ  އޭނާގެ އަތުގައި އޮތް އެއްޗަކީ އޭނާގެ ފުރާނައަށް
ޙައްޤުތައް، އޭނާ ބަންދުގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައިވެސް ލިބިދެވޭނެއެވެ. ނުރައްކާވެދާނެ ނުވަތަ ހަށިގަނޑަށް މާއްދީ ގެއްލުމެއް
ލިބިދާނެ އެއްޗެއް ކަމަށްވާނަމަ، އެ އެއްޗެއް
 އެހެން މީހަކަށް ނުރައްކާވެދާނެ ނުވަތަ މާއްދީ ގެއްލުމެއް
ކުރިމަތިކުރުވަފާނެ އެއްޗެއް
ފުލުހުން ހައްޔަރުކޮށް ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ
 ފިލައިގެންދިޔުމަށް ބޭނުންކުރެވިދާނެ އެއްޗެއް
މީހަކު، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން، ބަލައި
 އޭނާގެ އަތުގައި އޮތް އެއްޗަކީ، އޭނާ ބަންދުގައި ހުންނަ
ފާސްކުރުމުގެ ބާރު ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މިގޮތުން، ބަލައި
މުއްދަތުގައި، ފުލުހުން ރައްކާތެރިކަމާއެކު ބަލަހައްޓައިދޭންޖެހޭ
ފާސްކުރެވޭ މީހާގެ ގައިގައި އަތްލަންވާނީ، އަދި އޭނާ ބަލައި
އެއްޗެއް ކަމުގައި ފެންނަނަމަ، އެފަދަ އެއްޗެއް
ފާސްކުރެވޭއިރު އެތަނުގައި ތިބެންވާނީ، ބަލައި ފާސްކުރެވޭ މީހާއާ
އެއް ޖިންސެއްގެ މީހުން އެކަންޏެވެ. އަދި ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވާ
ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވާ މީހާ ބަންދުން ދޫކޮށްލާއިރު،
މީހާއާ އެއް ޖިންސުގެ އޮފިސަރަކު އެތަނުގައި ނެތް ނަމަ، އޭނާއާ
އެމީހެއްގެ އަތުން ފުލުހުން ހިފެހެއްޓި އެއްޗެއް އެ މީހަކާ އަނބުރާ
އެއް ޖިންސުގެ އޮފިސަރަކު އެތަނަށް ޙާޟިރުކުރުވައި، އެ އޮފިސަރަކު
ޙަވާލުކުރަންވާނެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ފުލުހުން ބަލައި
މެދުވެރިކޮށް މެނުވީ ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވާ މީހާ ބަލައި
ފާސްކުރުމުގައި ހިފެހެއްޓި އެއްޗަކީ، ޤާނޫނާ ޚިލާފު އެއްޗެއް
ފާސްނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި މި ޙާލަތުގައި މީހަކު ބަލައި
ކަމުގައިވާނަމަ، އެ އެއްޗެއް، އެމީހަކާ އަނބުރާ ޙަވާލެއް
ފާސްކުރެވޭއިރުވެސް އެތަނުގައި ތިބެންވާނީ، ބަލައި ފާސްކުރެވޭ
ނުކުރެވޭނެއެވެ.
މީހާއާ އެއް ޖިންސެއްގެ މީހުން އެކަންޏެވެ.
މީހަކު ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، އޭނާގެ ޖިންސީ ގުނަވަނެއް
އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގަޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހާ
ހާމަކުރަންޖެހޭކަމަށްވާނަމަ، ނުވަތަ އެއިން ގުނަވަނެއް ބަލައި
ހިނދަކު، ފުލުހުން ހައްޔަރުކޮށް ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ
ފާސްކުރަންޖެހޭކަމަށްވާނަމަ، އެކަން ކުރަންވާނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ
މީހާއާ ގުޅޭގޮތުން، އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމުގެ ބާރު ފުލުހުންނަށް
ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހޯދާ ކޯޓު އަމުރަކާ އެކު،
ލިބިގެންވެއެވެ.
އެ އަމުރުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.
 މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނެއްގެ ފޮޓޯ ނެގުން ނުހިމެނޭ ގޮތުން،
އޭނާއަކީ ކާކުކަން ދެނެގަނެވޭނެ މާއްދީ ނިޝާންތައް ފާހަގަކޮށް
ފުލުހުން ހައްޔަރުކޮށް، ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ މީހާ
އޭނާގެ ފޮޓޯ ނެގުން
ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، އޭނާގެ އަތުން ނުވަތަ ހަށިގަނޑުން ނުވަތަ 
އޭނާގެ އިނގިލީގެ ނިޝާން ނެގުން
ފޭރާމުން ފެންނަ ތަކެތީގެ ތެރެއިން އޭނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށާ
3

 އޭނާއަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކޮށްގެން ހުރި މީހެއް ކަމުގައި، މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް
އެކަށީގެންވާ ސަބަބުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ކުރުމަށްޓަކައި ކޯޓު އަމުރަކަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު، ފުލުހުން
ޙާލަތުގައި، އޭނާގެ ކުޑަކަމުދާ ތަކެތީގެ ސާމްޕަލް ނެގުން އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
 އޭނާގެ ހަށިގަނޑުގެ ބޭރުން ސާމްޕަލް ނެގުން
 ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާ މީހާގެ މަޢުލޫމާތު
 ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާ މީހާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ޖިނާއީ
ބޮޑު ކުށަކީ ނުވަތަ ޖިންސީ ކުށަކީ ކޮން ޤާނޫނެއްގައި
ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ހަށިގަނޑުގެ ބޭރުން ނެގޭ
ބަޔާންކުރާ ކޮން ކުށެއް ކަން
ސާމްޕަލް ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، އަންނަނިވި ސާމްޕަލްތަކަށެވެ. އަދި
 ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާ މީހާ ކުރި ކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް
ހަށިގަނޑުގެ ބޭރުން ނެގޭ ސާމްޕަލްގެ ތެރޭގައި، އަނގަ ފިޔަވައި
އޭނާ ކުރި ކަމަށް އެހާތަނަށް ލިބިފައިވާ ހެކި
ހުޅުވިފައި ހުންނަ ގުނަވަންތަކުން ނެގޭ ސާމްޕަލް ނުހިމެނެއެވެ.
 ކޯޓު އަމުރަކަށް އެދެނީ، މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ
ތެރެއިން ކޮން ކަމަކަށްޓަކައި ކަމާއި، އެކަން ކުރަން ބޭނުންވާ
 ހަށިގަނޑުގެ ޕިއުބިކް ސަރަހައްދު ނޫން އެހެން ހިސާބުތަކުން
ސަބަބު
ނެގޭ އިސްތަށި
 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން ކުރުމަށް ހުއްދަ ދޭ ކަންކަން
 ނިޔަފަތި
ތަންފީޛުކުރާ ފަރާތެއްގެ ނަމާއި ރޭންކު
 ނިޔަފަތި ދަށުން ނެގޭ ސްވަބް ސާމްޕަލް
 އަނގައިންނާއި ހަށިގަނޑުގެ އެހެނިހެން ހިސާބުތަކުން ނެގޭ
މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނެއް ބަލައި ފާސްކުރަންވާނީ ނުވަތަ
ސްވަބް ސާމްޕަލް
މީހެއްގެ ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ސާމްޕަލެއް ނަގަންވާނީ، ބޭސްކުރުމުގެ
 ކުޅު
ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ޑޮކްޓަރެއް ނުވަތަ ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ޞިއްޙީ
 ކުޑަކަމުދާ ތަކެތި
އެހީތެރިއެއްގެ އެހީގައެވެ. އަދި މި ދެ ކަމުން ކުރެ ކަމެއް ކުރުމުގެ
 އިނގިލީގެ ނިޝާން ފިޔަވައި ހަށިގަނޑުގެ ހަމުގައި ފެންނަން
ކުރިން، އޭގެ ސަބަބުން އެމީހާގެ ފުރާނައަށް ނުވަތަ ހަށިގަނޑަށް
ހުންނަ ތަފާތު ނިޝާންތައް
އެއްވެސް ނުރައްކަލެއް ނުވާނެކަން ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.
ފުލުހުން ހައްޔަރުކޮށް، ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވާ މީހެއްގެ
ޖިނާއީ ތަޙްޤީޤެއްގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރެވޭނީ، ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ސާމްޕަލެއް ނަގަންވާނީ އަންނަނިވި ކަންކަން
ހަމައެކަނި ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށްކުށާއި ޖިންސީ ކުށްކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ފުރިހަމަވާނަމައެވެ.
ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހުންނާ ގުޅޭ ގޮތުން، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން، އެ
އަމުރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.  އޭނާ ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށެއް ނުވަތަ ޖިންސީ ކުށެއް ކޮށްފައިވާކަން
ނުވަތަ އެފަދަ ކުށެއް ކުރުމުގައި ބައިވެރިވެފައިވާކަން ނުވަތަ
 މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުން ނޫންކަން އެ ސާމްޕަލުން ދައްކުވައިދޭނެކަމަށް ފުލުހުންގެ
 މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނެއްގެ ފޮޓޯ ނެގުން އިންސްޕެކްޓަރުން ފެށިގެން މަތީ ރޭންކެއްގެ އޮފިސަރަކަށް
 މީހެއްގެ ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ސާމްޕަލް ނެގުން އެކަށީގެންވާ ސަބަބުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޤަބޫލުކުރެވުން؛ އަދި
 ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ ހަށިގަނޑުން އެ ސާމްޕަލް ނެގުމުގެ
ހުއްދަ އެ އޮފިސަރު ލިޔުމުން ދީފައި އޮތުން؛ އަދި
4

 ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާ އެ ސާމްޕަލް ނެގުމަށް ލިޔުމުން  ލޭ
ރުހުން ދީފައި އޮތުން؛ ނުވަތަ  މަނި
 ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާ ލިޔުމުން ރުހުން ނުދޭނަމަ، އޭނާގެ  މައިދާގެ ތެރެއިން ނެގޭ ސާމްޕަލް
ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ސާމްޕަލެއް ނެގުމަށް ހުއްދަ ދޭ ކޯޓު  ޖިންސީ ގުނަވަނާއި އެ ގުނަވަނުގެ ވަށައިގެންވާ ސަރަހައްދުން
އަމުރެއް އޮތުން ނެގޭ އިސްތަށި
 ހަށިގަނޑުގެ ހުޅުވިފައި ހުންނަ ގުނަވަންތަކުން ނެގޭ ސާމްޕަލް
މީހެއްގެ ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ސާމްޕަލެއް  ޑީ.އެން.އޭ ހެދުމަށްޓަކައި ނެގޭ ކަށީގެ މަދު އަދި ސޮފްޓް
ނަގައިފިކަމަށްވާނަމަ، އެކަން ލިޔުމުން ފެންނަން އޮންނަންވާނެއެވެ. ޓިޝޫ އަދި ހަށިގަނޑުގެ އެތެރެއަށް އެއްޗެއް ބާނައިގެން ނަގާ
އަދި އެ ސާމްޕަލް ނެގީ އޭނާގެ ރުހުމުގައިކަން ނުވަތަ ނޫންކަން، ކުޑަކަމުދާ އެއްޗެހި
އަދި އެ ސާމްޕަލް ނެގީ ކާކުކަން އެ ލިޔުމުގައި އެނގެން
އޮންނަންވާނެއެވެ. މީހެއްގެ ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ނެގޭ ސާމްޕަލެއް
ފޮނުވާނީ، ތަޙްލީލު ރިޕޯޓު ހޯދުމަށްޓަކައި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ހުއްދަކުރާ ލެބޯރަޓަރީއަކަށެވެ.
ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ
ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިންތޯ ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި،
ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް، އަދި އޭނާ ހައްޔަރުކުރެވޭތާ ލަސްވެގެން 24
ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް އޭނާ
ޙާޟިރުކުރަންވާނެއެވެ.
ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހަކުވެސް،
 މީހެއްގެ ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ސާމްޕަލެއް ނެގުމުގެ ކުރިން،
ބަންދުގައި ބަހައްޓާނަމަ، އޭނާ ހައްޔަރުކުރެވޭތާ ލަސްވެގެން 24
ނަގަން ބޭނުންވާ ސާމްޕަލަކީ ކޮބައިކަމާއި، އެ ސާމްޕަލް ނެގޭ
ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް
ސަބަބު
ޙާޟިރުކުރަންވާނެއެވެ.
 ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށެއް ނުވަތަ ޖިންސީ ކުށެއް ކުރިކަމަށް ނުވަތަ
މިގޮތުން، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހަކު
އެފަދަ ކުށެއްގައި ބައިވެރިވިތޯ ބެލުމަށްޓަކައި އެހެން
ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަން ނުވަތަ
ސާމްޕަލަކާ ނުވަތަ ސާމްޕަލްތަކަކާ އަޅައިކިޔުމަށް
ނޫންކަން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި ފަނޑިޔާރަށް ހުށަހަޅާނީ ޤާނޫނު
ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ ކިބައިން ހޯދޭ ސާމްޕަލް
ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއިންނެވެ.
ބޭނުންކުރެވިދާނެކަން
މީހަކު ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ
މަތިންކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ބާއްވާ ޝަރީޢަތުގެ
މަޖިލީހަށް ޙާޟިރުވެ ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ވާހަކަދެއްކުމުގެ އިޚްތިޔާރު
ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ނެގޭ
ލިބިގެންވަނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ނުވަތަ އޭނާ ކަނޑައަޅާ
ސާމްޕަލް ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، އަންނަނިވި ސާމްޕަލްތަކަށެވެ.
ފަރާތަކަށެވެ. އަދި މި ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުމަކީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ
ހަށިގަނޑުގެ ތެރެއިން ނެގޭ ސާމްޕަލްގެ ތެރޭގައި ސްވަބް މެދުވެރިކޮށް
ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއް ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.
އަނގައިން ނެގޭ ކުޅުގެ ސާމްޕަލެއް ނުހިމެނެއެވެ.
 ދަތްޕިލައިގެ ނިޝާން
5

މީހަކު ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ
މަތިންކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ބާއްވާ ޝަރީޢަތުގެ
މަޖިލީހުގައި އޭނާ ދޭ ބަޔާންތަކާއި ދައްކާ ވާހަކަތަކަކީ، އޭނާގެ
ޗަ ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް
މައް ށް އެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ފަހުން އުފުލިއްޖެ ޙާލަތެއްގައި ބޭއްވޭ
ބާއްވާ ޝަރީޢަތަކަށް އެމީހާގެ ބަންދާގުޅޭ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު،
ޝަރީޢަތުގައި އޭނާއާ ދެކޮޅަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ ހެއްކެކެވެ.
އޭނާ ބަންދުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
 ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ މަޢުލޫމާތު
24  ހައްޔަރުކޮށްފައިވާ މީހާގެ މަޢުލޫމާތު
 އޭނާ ހައްޔަރުކުރި ތާރީޚާއި ގަޑި
 އޭނާ ހައްޔަރުކުރި ސަބަބު
އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން ޙާލަތެއް  އޭނާ ހައްޔަރުކުރީ ކޮން ޤާނޫނެއްގައި ބަޔާންކުރާ ކޮން ކުށަކާ
މެދުވެރިވެއްޖެނަމަ، ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ، އޭނާ ހައްޔަރުކުރެވުނުތާ ގުޅިގެން ކަން
ލަސްވެގެން 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރި މައްޗަށް  ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށާއި އޭނާއާ ގުޅުވައިދޭ ހެކި ލިބިފައިވާ
ޙާޟިރުނުކުރެވޭނެ ނަމަ، އެ ޙާލަތެއް ފިލައި ދިޔަހާ އަވަހަކަށް އެ މިންވަރު
މީހަކު ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ޙާޟިރުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި  އޭނާ އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ބޭނުންވާ ސަބަބު
ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއިން، ތިރީގައިވާ ޙާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން  އޭނާ އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ބޭނުންވާ މުއްދަތު
ޙާލަތެއް މެދުވެރިކަން ދަލީލުކޮށްދޭ ރަސްމީ ލިޔުމަކާއި އަދި އެ  އޭނާގެ ކުށުގެ ރިކޯޑު
ޙާލަތެއް މެދުވެރިކަން ފަނޑިޔާރަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނެ މިންވަރަށް  ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާގެ ތައްގަނޑާއި، މައްސަލަ
މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. ތަޙްޤީޤުކުރާ މުވައްޒަފުގެ ނަމާއި، ސޮއި
 ފަނޑިޔާރު ހުރީ އޭނާ ހައްޔަރުކުރެވުނު ރަށް ނޫން އެހެން
ރަށެއްގައި ކަމަށްވެފައި، ދަތުރުފަތުރުކުރުމުގެ އެކަށީގެންވާ
ވަސީލަތެއް ނެތުން ނުވަތަ ދަތުރުކުރުމަށް މޫސުން ތަން
ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ބާއްވާ ޝަރީޢަތުގެ
ނުދިނުން
 މަޖިލީހުގައި އޭނާ ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިންކަން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުން ބޭރުން ހައްޔަރުކުރެވޭ
ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމުގައި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން
މީހެއް ނަމަ، ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތަށް އޭނާ ފަނޑިޔާރެއްގެ
ހުށަހަޅާ ކަންކަމަށް ފަނޑިޔާރު ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އޭގެ
ކުރިމައްޗަށް ޙާޟިރުކުރެވޭ ވަރަށްވުރެ ދަތުރަށް ހޭދަވާ ވަގުތު
އިތުރުން، އަންނަނިވި ކަންކަމަށްވެސް ފަނޑިޔާރު
ދިގުވުން
 ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.
އޭނާގެ ޞިއްޙީ ޙާލަތު ހުރި ގޮތުން އޭނާއަށް ފަރުވާ
ދޭންޖެހުން ނުވަތަ ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް ދޭ މަރުކަޒެއްގައި އޭނާ
 ކުށުގެ ބާވަތާއި، ކުށުގެ ކުޑަބޮޑުމިނާއި، ކުށް ކޮށްފައިވާ
އެޑްމިޓްކޮށްފައި އޮތުން
ޙާލަތާއި، ކުށް ކުރުމުގައި އަނިޔާވެރިކަން ހިމެނޭނަމަ އެކަން
 އޭނާއާ ދެކޮޅަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކީގެ ބުރަދަން
 އޭނާގެ ކުށުގެ ރިކޯޑު
6

 ކޯޓަށް ޙާޟިރުވުމުގައި ވޭތުވެދިޔަ ތާނގައި ޢަމަލުކޮށްފައިވާ
ގޮތް
ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ ބަންދުކޮށްފައިވަނީ
ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަން ނުވަތަ ނޫންކަން
ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހަކު
ކަނޑައެޅުމުގައި، އޭނާ އެ ކުށް ކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް
ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަން ނުވަތަ
ހެކި ލިބިފައި ނެތްނަމަ، އަދި އަންނަނިވި ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން
ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ބާއްވާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި، އޭނާ
ސަބަބެއް ނެތް ނަމަ، އެއްވެސް ޝަރުޠަކާ ނުލައި އޭނާ ބަންދުން
ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިންތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ
ދޫކޮށްލުމަށް ފަނޑިޔާރު އަންގަންވާނެއެވެ.
ކަނޑައެޅުމާއެކު، އަންނަނިވި އަމުރުތަކުގެ ތެރެއިން އަމުރެއް
ފަނޑިޔާރު ނެރެންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ އަމުރެއްގައި، އެ އަމުރެއް
 އޭނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ހެކި ފޮރުވުމަށް
ނެރެދިނުމަށް ފަނޑިޔާރު ނިންމި ސަބަބު ބަޔާންކޮށްފައި
ނުވަތަ އެ މައްސަލައިގައި ހެކިބަސް ދޭން ހުރި މީހަކަށް
އޮންނަންވާނެއެވެ.
ނުފޫޒެއް ފޯރުވުމަށް އޭނާ މަސައްކަތްކޮށްފާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
 އޭނާ ކޯޓަށް ޙާޟިރުނުވެދާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
 ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް
 އޭނާ ފިލައިފާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
 އެއްވެސް ޝަރުޠެއް ނެތި ބަންދުން ދޫކުރުމުގެ އަމުރެއް
 އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް
 ކަފާލާތުގެ އުޞޫލުން ދޫކުރުމުގެ އަމުރެއް
ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
 ޝަރުޠަކާއެކު ބަންދުން ދޫކުރުމުގެ އަމުރެއް
ބަންދުގައި ބެހެއްޓިފައިވާ މީހާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށް
ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ ބަންދުކޮށްފައިވަނީ
އޭނާ ކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި ހުރެއްޖެނަމަ އަދި
ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަން ނުވަތަ ނޫންކަން
އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން
ކަނޑައެޅުމުގައި، ތިރީގައިވާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން ސަބަބެއް ނެތް
ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެދާނެ ކަމަށް ފަނޑިޔާރަށް ޤަބޫލުކުރެވިއްޖެ
ނަމަވެސް، އޭނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށް އޭނާ ކުރިކަމަށް
ޙާލަތެއްގައި، އޭނާގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އޭނާ ބަންދުގައި
ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި ހުރެއްޖެނަމަ، ކަފާލާތުގެ އުޞޫލުން
ބަހައްޓަން ފަނޑިޔާރު އަމުރުކުރަންވާނެއެވެ.
ބަންދުން ދޫކުރުމަށް އަމުރުކުރުމަށް ނުވަތަ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ
ޝަރުޠުތަކާއެކު އޭނާ ބަންދުން ދޫކުރުމަށް އަމުރުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު
 އޭނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ހެކި ފޮރުވުމަށް
ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ނުވަތަ އެ މައްސަލައިގައި ހެކިބަސް ދޭން ހުރި މީހަކަށް
ނުފޫޒެއް ފޯރުވުމަށް އޭނާ މަސައްކަތްކޮށްފާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
 އޭނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ހެކި ފޮރުވުމަށް
 އޭނާ ކޯޓަށް ޙާޟިރުނުވެދާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
ނުވަތަ އެ މައްސަލައިގައި ހެކިބަސް ދޭން ހުރި މީހަކަށް
 އޭނާ ފިލައިފާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
ނުފޫޒެއް ފޯރުވުމަށް އޭނާ މަސައްކަތްކޮށްފާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
 އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް
 އޭނާ ކޯޓަށް ޙާޟިރުނުވެދާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
7

 އޭނާ ފިލައިފާނެ ކަމަށް ބެލެވުން  ކޯޓަށް ޙާޟިރުވުމުގައި ވޭތުވެދިޔަ ތާނގައި ޢަމަލުކޮށްފައިވާ
 އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ގޮތް
ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމަށް ބެލެވުން
15
15
15 ދުވަހަށްވުރެ އިތުރުނުވާނެ ގޮތުގެ މަތިން
ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށަކީ ޖިނާއީ ބޮޑު
ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކުށެއް ކަމުގައިވެފައި، އެ މުއްދަތު ހަމަވުމަށްފަހު އޭނާ އިތުރަށް
ކަނޑައެޅުމުގައި، އޭނާ އެ ކުށް ކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއިން ބޭނުންނަމަ،
އެކަށީގެންވާ ހެކި އެވަގުތު ނެތް ކަމުގައިވިޔަސް، އަންނަނިވި އެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން އޭނާ ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް
ޙާލަތުގައި، 15 ދުވަހަށްވުރެ އިތުރުނުވާނެ ގޮތުގެ މަތިން އޭނާ ޙާޟިރުކުރުމުން، އިތުރު މުއްދަތަކަށް އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ
ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ފަނޑިޔާރަށް އަމުރުކުރެވިދާނެއެވެ. ހުއްދަ ދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
 އޭނާގެ މައްޗަށް އެ މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ކޮންމެވެސް ބަންދުގައި ބެހެއްޓިފައިވާ މީހާއާ އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށާ
މިންވަރެއްގެ ހެކި ހުރުން؛ އަދި ގުޅުވައިދޭ އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ހެކި އެހާތަނަށް
 އޭނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ހެކި ފޮރުވުމަށް ލިބިފައިނުވާނަމަ، ފަނޑިޔާރު އިތުރުކޮށްދޭ މުއްދަތު 15 ދުވަހަށްވުރެ
ނުވަތަ އެ މައްސަލައިގައި ހެކިބަސް ދޭން ހުރި މީހަކަށް އިތުރުވެގެންނުވާނެއެވެ.
ނުފޫޒެއް ފޯރުވުމަށް އޭނާ މަސައްކަތްކޮށްފާނެ ކަމަށް
ބެލެވުން؛ ނުވަތަ އެހެންނަމަވެސް، އޭނާ ބަންދުކޮށްފައިވަނިކޮށް، އޭނާ އެ ކުށް
 އޭނާ ކޯޓަށް ޙާޟިރުނުވެދާނެ ކަމަށް ބެލެވުން؛ ނުވަތަ ކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ހެކި
 އޭނާ ފިލައިފާނެ ކަމަށް ބެލެވުން؛ ނުވަތަ ލިބިއްޖެނަމަ، އޭނާ 15 ދުވަހަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް، ނުވަތަ
 އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރުމުގެ
ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމަށް ބެލެވުން އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތުގައި، 15 ދުވަހަށްވުރެ
އިތުރުނުވާނެ ގޮތުގެ މަތިން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރު
ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން، ކަފާލާތުގެ ދަށުން
ނެރުމުގައި، އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ފަނޑިޔާރު
ދޫކުރެވޭ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހަކު، އަންނަނިވި
ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.
ދެ ގޮތުން ކުރެ ގޮތަކުން ބަންދުން ދޫކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް
ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި ތިރީގައިވާ ދެ ގޮތުން ކުރެ ގޮތަކުން މީހަކު
 ކުށުގެ ބާވަތާއި، ކުށުގެ ކުޑަބޮޑުމިނާއި، ކުށް ކޮށްފައިވާ
ކަފާލާތުގެ އުޞޫލުން ބަންދުން ދޫކުރާއިރު، ޝަރުޠަކާ ނުލައިވެސް،
ޙާލަތާއި، ކުށް ކުރުމުގައި އަނިޔާވެރިކަން ހިމެނޭނަމަ އެކަން
ޝަރުޠަކާއެކުވެސް އެމީހަކު ދޫކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް
 އޭނާއާ ދެކޮޅަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކީގެ ބުރަދަން
ލިބިގެންވެއެވެ.
 އޭނާގެ ކުށުގެ ރިކޯޑު
8

 މީހަކު ޖާމިނުވުމުން ކަފާލާތުގެ ދަށުން ދޫކުރުން  ޢުމުރުން 21 އަހަރުވެފައިވާ މީހަކު ކަމުގައިވުން
 ފައިސާ ބެހެއްޓުމަށްފަހު ކަފާލާތުގެ ދަށުން ދޫކުރުން  އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމުގައި ޒިންމާ ނެގުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިފައިވާ
މީހަކު ކަމުގައިވުން
 ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު ކަމުގައި ނުވުން
 ކޯޓެއްގައި އެއްވެސް ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް ހިނގަމުންދާ މީހެއް
ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހަކީ،
ކަމުގައި ނުވުން
ކަފާލާތުގެ ދަށުން ދޫކުރެވޭ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ
 ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއަކުން ތަޙްޤީޤުކުރަމުންދާ ޖިނާއީ
މީހެއް ނަމަ، ކަފާލާތުގެ ދަށުން ބަންދުން ދޫކޮށްދިނުމަށް ކޯޓުގައި
މައްސަލައެއްގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތެއް ކަމުގައި ނުވުން
އެދުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެމީހަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
 އިފްލާސްކުރެވިފައިވާ ނުވަތަ އަދާކުރަންޖެހޭ ސާބިތު
ދަރަންޏެއް އޮތް މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން
 ޖިނާއީ ކުށެއް ސާބިތުވެގެން ޝަރުޢީ ޙުކުމެއް
ތަންފީޛުކުރަމުންދާ ނުވަތަ ތަންފީޛުކުރަންޖެހޭ މީހެއް ކަމުގައި
ތިރީގައި އެވަނީ، ކަފާލާތުގެ އުޞޫލުން ދޫނުކުރެވޭނެ
ނުވުން
ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކެވެ. އެފަދަ މައްސަލައެއްގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ
 އޭނާ ޖާމިނުވެގެން، ކަފާލާތުގައި ދޫކޮށްފައިވާ އެއްވެސް މީހަކު
މީހަކު ކަފާލާތުގެ އުޞޫލުން ބަންދުން ދޫނުކުރެވޭނެއެވެ.
ފިލާފައި ނުވުން
 ކަފާލާތުގެ އިޤްރާރާ ޚިލާފުވެފައިވާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން
 ޤަޞްދުގައި މީހަކު މެރިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މައްސަލަތައް
 މީހަކު މަރާލެވިދާފަދަ ހަތިޔާރަކުން މީހަކަށް ޙަމަލާދީ،
ޢުމުރުން 18 އަހަރުނުވާ ކުއްޖަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމުގައި
އެމީހަކަށް ނުރައްކާތެރި ހާނިއްކައެއް ކޮށްފައިވާކަމަށް
ޒިންމާ ނެގުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިފައިނުވާ މީހަކު ކަފާލާތުގައި
ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލަތައް
 ދޫކުރެވޭނީ، އެކުއްޖެއްގެ ނުވަތަ އެމީހެއްގެ މަންމަ ނުވަތަ ބައްޕަ
ޓެރަރިޒަމްގެ ޢަމަލެއް ހިންގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ
ނުވަތަ ޒިންމާދާރު ބަލަދުވެރިޔަކު ނުވަތަ އެނޫންވެސް އެފަދަ ކުއްޖަކު
މައްސަލަތައް
 ނުވަތަ މީހަކު ބެލެހެއްޓުމާ ޙަވާލުވެހުރި ފަރާތުން ދޭ ޔަޤީންކަމެއްގެ
ދައުލަތުގެ މިނިވަންކަމާއި އިސްތިޤްލާލަށް ގެއްލުންވާފަދަ
މައްޗަށް ބިނާކޮށެވެ.
ޢަމަލެއް ހިންގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލަތައް
 މަސްތުވާތަކެތި ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށުގެ މައްސަލަތައް
 ކުޑަކުއްޖަކަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ކުށްކުށުގެ މައްސަލަތައް
 ކަފާލާތުގައި ދޫނުކުރެވޭނެކަމަށް އެހެން ޤާނޫނަކުން
ކަނޑައަޅާފައިވާ މައްސަލަތައް
ބަންދުގައި ހުރި މީހަކަށް ޖާމިނުވާ މީހަކީ އެކަން ކުރުމުގެ
ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ މީހަކު ކަމުގައި ފަނޑިޔާރު ކަނޑައެޅުމުން،
އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ޤަބޫލުކުރާކަމަށާއި، އެކަންކަން ހިމެނޭ
ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުގައި ހުރި މީހަކު ބަންދުން އިޤްރާރެއްގައި އޭނާ ސޮއިކުރަންވާނެއެވެ.
ދޫކުރުމަށްޓަކައި، އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ މީހަކު
ޔަޤީންކަންދީ ޖާމިނުވެއްޖެނަމަ، އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް 
ބަންދުގައި ހުރި މީހާ ބަންދުން ދޫކޮށްލާފައި ހުންނައިރު އޭނާ
ފަނޑިޔާރަށް އަމުރުކުރެވިދާނެއެވެ.
ކުށެއް ކުރިޔަނުދީ ބަލަހައްޓާނެކަން
9

 އެނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ ތަޙްޤީޤަށްޓަކައި ޤާނޫނު
ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއިން އަންގާ ތަންތަނަށް އޭނާ
ޙާޟިރުކުރާނެކަން
 ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ކޯޓަށް ޙާޟިރުވާންޖެހޭ ގަޑިއަށް
އޭނާ ކޯޓަށް ޙާޟިރުކުރާނެކަން ބަންދުގައި ހުރި މީހާއަށް ޖާމިނުވާ މީހާ، އޭނާގެ އިޤްރާރާ
ޚިލާފުވުމަކީ ކުށެކެވެ. ބަންދުން ދޫކޮށްފައިވާ މީހާ ފިލައިފިނަމަ ނުވަތަ
މަތީގައިވާ ޝަރުޠުތަކުގެ އިތުރުން، އަންނަނިވި ޖާމިނުވާ މީހާ، އޭނާގެ އިޤްރާރާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެ ޚިލާފުވި
ޝަރުޠުތަކުގެ ތެރެއިން ޝަރުޠެއް ނުވަތަ ޝަރުޠުތަކެއް ކަނޑައެޅުމުގެ ޚިލާފުވުމުގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނަށް ބަލައި، ޖާމިނުވި މީހާއަށް އަންނަނިވި
އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދަބުތަކުގެ ތެރެއިން އަދަބެއް ދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޯޓަށް
ލިބިގެންވެއެވެ.
 ވަޒީފާގައި ދެމިހުރުމަށް ނުވަތަ ވަޒީފާއެއް ނެތްނަމަ،
ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް ޢަމަލީ ގޮތުން މަސައްކަތްކުރުމަށް  1 އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުން
 ތަޢުލީމީ ޕްރޮގްރާމެއްގައި ބައިވެރިވުމަށް ނުވަތަ  2 އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ގޭގައި
ބައިވެރިވެފައިވާ ޕްރޮގްރާމެއް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ބަންދުކުރުން
 ދަތުރުފަތުރުކުރުމާއި، އުޅޭނޫޅޭ ތަންތަނާއި، މީހުންނާ  15,000/- ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން ޢަދަދަކުން
މުޢާމަލާތްކުރުމާމެދު ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމަށް ޖޫރިމަނާކުރުން
 އޭނާ ކުރި ކުށުގެ ސަބަބުން ގެއްލުން ލިބުނު މީހާއާއި، އަދި  ބަންދުގައި ހުރި މީހަކު ކަފާލާތުގެ އުޞޫލުން ދޫކުރުމުގައި،
އެ މައްސަލައިގައި ހެކިބަސް ދޭނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ވަކި މުއްދަތެއް ވަންދެން ޖާމިނު ނުވެވޭނެކަމަށް ކަނޑައެޅުން
އެންމެހައި މީހުންނާ މުޢާމަލާތްނުކުރުމާއި ބައްދަލުނުކުރުމަށް
 ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއަކަށް ނުވަތަ ބަ ގައި ހު ހަކު ކަ ގެ އު ކޮ އި ކޮށް،
ންދު ރި މީ ފާލާތު ޞޫލުން ދޫށްފަ ވަނި
އެހެންވެސް އިދާރާއަކަށް ގަވާއިދުން ރިޕޯޓުކުރުމަށް ބަ ކޮ އި އޭ އަ
ންދުން ދޫށްލެވުނު މީހާ ފިލަ ފިނަމަ ނުވަތަ ނާ ށް ޖާމިނުވާ
 ގޭގައި ހުރުމަށް ކަނޑައަޅައި އަންގާފައިވާ ވަގުތުގައި އެގޮތަށް ޤް ޚި މަ، ބަ ކު
މީހާ އޭނާގެ އި ރާރާ ލާފުވެއްޖެނަ ންދުން ދޫރެވިފައިވާ މީހާ
ޢަމަލުކުރުމަށް ހައްޔަރުކުރުމުގެ އަމުރެއް ކޯޓުން ނެރެންވާނެއެވެ. އަދި އޭނާ
 ލިބެން ހުރި ޞިއްޙީ ނުވަތަ ނަފްސާނީ ނުވަތަ ކު ން، ޗަ ކު ސަ
ހައްޔަރު ރެވުމު އޭނާގެ މައް ށް ތުހުމަތު ރެވިފައިވާ މައް ލަ
މަސްތުވާތަކެތިން ދުރުހެލިވުމުގެ ފަރުވާ ލިބިގަތުމަށާއި، އަދި ކިގޮ ކަ އޭ ބަ ގައި ބެހެއް އަ ކު ގެ
ވަ ތަ ށް ނިމެންދެން ނާ ންދު ޓުމަށް މުރު ރުމު
ކޯޓުން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ އެ ކަނޑައަޅާ ޞިއްޙީ ނުވަތަ ޚް ބި ވެ.
އި ތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލި ގެންވެއެ
ނަފްސާނީ ނުވަތަ މަސްތުވާތަކެތިން ދުރުހެލިވުމަށް ފަރުވާދޭ
މަރުކަޒެއްގައި ހުރެ އެ މަރުކަޒަކުން ފަރުވާ ލިބިގަތުމަށް
 ތަޢުލީމު ޙާޞިލުކުރުމަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށްޓަކައި،
ބަންދުގައި ހުރި މީހަކު ބަންދުން ދޫކުރުމަށްޓަކައި، އޭނާ،
ނުވަތަ އެނޫންވެސް އެހެން ބޭނުމެއްގައި ދޫކުރުމަށްފަހު،
ނުވަތަ އޭނާގެ ފަރާތުން އެހެން މީހަކު، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ޢަދަދެއްގެ
ކަނޑައަޅާ ވަކި ވަގުތެއްގައި، ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަކި ތަނަކަށް
ފައިސާ ކަފާލާތުގެ ގޮތުގައި ކޯޓުގައި ބަހައްޓައިފިނަމަ، ބަންދުގައި
ބަންދުގައި ހުރުމަށް އެނބުރި އައުމަށް
ހުރި މީހާ ކަފާލާތުގެ ދަށުން ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ފަނޑިޔާރަށް
އަމުރުކުރެވިދާނެއެވެ.
10

ބަންދުގައި ހުރި މީހާ ބަންދުން ދޫކުރުމަށްޓަކައި ކަފާލާތުގެ ބަންދުން ދޫކުރެވޭ މީހާ، އަންނަނިވި ޝަރުޠުތަކަށާއި،
ގޮތުގައި ކޯޓުގައި ފައިސާ ބަހައްޓާ މީހާ އަންނަނިވި ޝަރުޠުތަކާއި، ކޯޓުން އިތުރު ޝަރުޠުތަކެއް ކަނޑައަޅާނަމަ، އެ ޝަރުޠުތައްވެސް
އިތުރު ޝަރުޠެއް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާނަމަ، އެ ޝަރުޠުތައްވެސް ޤަބޫލުކުރާކަމަށް އިޤްރާރުވެ ސޮއިކުރުމުން، އޭނާ ބަންދުން
ޤަބޫލުކުރާކަމަށް ސޮއިކޮށް އިޤްރާރުވާންޖެހޭނެއެވެ. ދޫކޮށްލުމަށް ފަނޑިޔާރަށް އަމުރުނެރެވިދާނެއެވެ. އަދި ކޯޓުން
ކަނޑައަޅާ ޝަރުޠަކާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އޭނާ އަލުން
 ބަންދުގައި ހުރި މީހާ ބަންދުން ދޫކޮށްލާފައި ހުންނައިރު އޭނާ ބަންދުކުރެވޭނެކަން ބަންދުގައި ހުރި މީހާ ސޮއިކުރާ އިޤްރާރުގައި
ކުށެއް ކުރިޔަނުދީ ބަލަހައްޓާނެކަން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
 އެނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ ތަޙްޤީޤަށްޓަކައި ޤާނޫނު
ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއިން އަންގާ ތަންތަނަށް އޭނާ  ބަންދުގައި ހުރި މީހާ ބަންދުން ދޫކޮށްލާފައި ހުންނައިރު އޭނާ
ޙާޟިރުކުރާނެކަން އިތުރު ކުށެއް ނުކުރާނެކަން
 ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ކޯޓަށް ޙާޟިރުވާންޖެހޭ ގަޑިއަށް  އެނާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ ތަޙްޤީޤަށްޓަކައި ޤާނޫނު
އޭނާ ކޯޓަށް ޙާޟިރުކުރާނެކަން ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއިން އަންގާ ތަންތަނަށް އޭނާ
ޙާޟިރުވާނެކަން
ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ޝަރުޠަކާ ކަފާލަތުގެ ގޮތުގައި ކޯޓުގައި 
ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ކޯޓަށް ޙާޟިރުވާންޖެހޭ ގަޑިއަށް
ފައިސާ ބަހައްޓާ މީހަކު ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، ކަފާލާތުގެ ގޮތުގައި ބަހައްޓާ
އޭނާ ކޯޓަށް ޙާޟިރުވާނެކަން
ފައިސާ ދައުލަތަށް ނެގޭނެކަން ފައިސާ ބަހައްޓާ މީހާއަށް ކޯޓުން
އަންގައި، ކަފާލާތު ލިބިދޭ މީހޭ ނުވަތަ އޭނާގެ ފަރާތުން ފައިސާ
ބެހެއްޓި މީހާ ސޮއިކުރާ އިޤްރާރުގައި އެކަން ބަޔާންކޮށްފައި
ބަންދުގައި ހުރި މީހަކު، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ވަކި
އޮންނަންވާނެއެވެ.
ޝަރުޠަކާއެކު ބަންދުން ދޫކުރާއިރު، އަންނަނިވި ޝަރުޠުތަކުގެ
ތެރެއިން ޝަރުޠެއް ނުވަތަ ޝަރުޠުތަކެއް ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު
ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
 ވަޒީފާގައި ދެމިހުރުމަށް ނުވަތަ ވަޒީފާއެއް ނެތްނަމަ،
ފައިސާ ބަހައްޓާ މީހާ، އޭނާގެ އިޤްރާރާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ،
ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް ޢަމަލީ ގޮތުން މަސައްކަތްކުރުމަށް
ނުވަތަ ފައިސާ ކަފާލާތުގެ ގޮތުގައި ބެހެއްޓުމުން ބަންދުން ދޫކޮށްފައިވާ
 ތަޢުލީމީ ޕްރޮގްރާމެއްގައި ބައިވެރިވުމަށް ނުވަތަ
މީހާ ފިލައިފިނަމަ، ބަންދުން ދޫކުރެވިފައިވާ މީހާ ހައްޔަރުކުރުމުގެ
ބައިވެރިވެފައިވާ ޕްރޮގްރާމެއް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް
އަމުރެއް ކޯޓުން ނެރެންވާނެއެވެ. އަދި އޭނާ ހައްޔަރުކުރެވުމުން،
 ދަތުރުފަތުރުކުރުމާއި، އުޅޭނޫޅޭ ތަންތަނާއި، މީހުންނާ
އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލަ ވަކިގޮތަކަށް
މުޢާމަލާތްކުރުމާމެދު ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމަށް
ނިމެންދެން އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު
 އޭނާ ކުރި ކުށުގެ ސަބަބުން ގެއްލުން ލިބުނު މީހާއާއި، އަދި
ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
އެ މައްސަލައިގައި ހެކިބަސް ދޭނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ
އެންމެހައި މީހުންނާ މުޢާމަލާތްނުކުރުމާއި ބައްދަލުނުކުރުމަށް
ކަފާލާތުގެ ގޮތުގައި ފައިސާ ބަހައްޓާ މީހަކު، މައްސަލަ ނިމޭއިރު
 ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއަކަށް ނުވަތަ
ކަފާލާތުގެ އިޤްރާރާ ޚިލާފުވެފައިނުވާނަމަ، އެ ފައިސާ ވީ އެންމެ
އެހެންވެސް އިދާރާއަކަށް ގަވާއިދުން ރިޕޯޓުކުރުމަށް
އަވަހަކަށް ކޯޓުން އޭނާއަށް ރައްދުކުރަންވާނެއެވެ.
11

 ގޭގައި ހުރުމަށް ކަނޑައަޅައި އަންގާފައިވާ ވަގުތުގައި އެގޮތަށް
ޢަމަލުކުރުމަށް
 ލިބެން ހުރި ޞިއްޙީ ނުވަތަ ނަފްސާނީ ފަރުވާ ލިބިގަތުމަށާއި،
2017 2
އަދި ކޯޓުން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ އެ ކަނޑައަޅާ ޞިއްޙީ ނުވަތަ
ނަފްސާނީ ފަރުވާދޭ މަރުކަޒެއްގައި ހުރެ އެ މަރުކަޒަކުން
ފަރުވާ ލިބިގަތުމަށް
http://www.mvlaw.gov.mv/pdf/ganoon/chapterVIII/12-2016.pdf
 ތަޢުލީމު ޙާޞިލުކުރުމަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށްޓަކައި،
ނުވަތަ އެނޫންވެސް އެހެން ބޭނުމެއްގައި ދޫކުރުމަށްފަހު،
ކަނޑައަޅާ ވަކި ވަގުތެއްގައި، ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަކި ތަނަކަށް
http://agoffice.gov.mv/v4/wp-content/uploads/2017/02/CRPC_TM.pdf
ބަންދުގައި ހުރުމަށް އެނބުރި އައުމަށް
LSRC@agoffice.gov.mv| | 3010176
ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ޝަރުޠަކާއެކު ބަންދުން ދޫކޮށްފައިވާ
މީހާ، އޭނާގެ އިޤްރާރާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ ފިލައިފިނަމަ، އޭނާ
ހައްޔަރުކުރުމުގެ އަމުރެއް ކޯޓުން ނެރެވިދާނެއެވެ. އަދި އޭނާ
ހައްޔަރުކުރެވުމުން، އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލަ
ޝަރީޢަތުން ވަކިގޮތަކަށް ނިމެންދެން އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް
އަމުރުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ކަފާލާތުގެ އުޞޫލުން ބަންދުން ދޫކުރުމުގެ އަމުރެއް ނުވަތަ
ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ޝަރުޠަކާއެކު ބަންދުން ދޫކުރުމުގެ އަމުރެއް ކުރުމާ
އެކުއެކީގައި، އެމީހެއްގެ ޕާސްޕޯޓު ނުވަތަ ދަތުރުފަތުރުކުރުމަށް
ގެންގުޅޭ އެނޫންވެސް ރަސްމީ ލިޔުމެއް ހިފެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރުމުގެ
އިޚްތިޔާރު، ނުވަތަ އޭނާ އެވަގުތަކު ހުރި ރަށް ނޫން އެހެން ރަށަކަށް
ފުރައިގެން ދިއުން މަނާކުރުން ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރަށް ދިއުން
މަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
12